

Post Scriptum odc. 5 „Pamięć nie na sprzedaż”

25.6.2026 - | Instytut Pamięci Narodowej

Centralny Przystanek Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego zaprasza do obejrzenia programu poświęconego kwestii nadużyć w obszarze handlu artefaktami związanymi z najnowszą historią Polski.

- Pamięć nie jest na sprzedaż. Pamięć jest naszą misją i zadaniem, które codziennie staramy się realizować w Instytucie Pamięci Narodowej

- powiedziała Marzena Kruk, dyrektor Archiwum IPN, rozpoczynając rozmowę z red. Pawłem Lekkim z Biura Rzecznika Prasowego IPN. Tematem programu jest proceder sprzedaży na aukcjach artefaktów i pamiątek po ofiarach systemów totalitarnych.

Na problem nadużyć w tym zakresie zwrócił uwagę dr hab. Karol Polejowski, zastępca prezesa IPN, podczas konferencji prasowej inaugurującej wystawę „Pamięć nie na sprzedaż”:

- Te artefakty, relikwie dla najbliższych, dla członków rodzin, są często obiektem handlu.

Przedmioty te stanowią nie tylko materialne ślady po ofiarach historii, ale często również bezcenne dowody ich losów. Tymczasem trafiają na aukcje i do prywatnych kolekcji, bez kontroli nad tym, kto staje się ich właścicielem. Rodzi się także pytanie: w jaki sposób te przedmioty znalazły się w rękach sprzedających?

Rozmowa ekspercka

W rozmowie dyr. Marzena Kruk (Archiwum IPN) i red. Paweł Lekki (Biuro Rzecznika Prasowego IPN) poruszają następujące zagadnienia:

- O jakich aukcjach mowa i dlaczego pamięć historyczna nie powinna być przedmiotem handlu?
- Jakie rodzaje artefaktów pojawiają się na aukcjach i z czego wynikają kontrowersje?
- Czy społeczeństwo jest wystarczająco świadome wartości historycznej i emocjonalnej tych przedmiotów?
- Jakie działania podejmuje IPN, aby odzyskiwać artefakty o szczególnym znaczeniu historycznym?

Misja Archiwum IPN

Archiwum IPN odpowiedzialnie podejmuje zadanie przyjmowania, zabezpieczania i ochrony artefaktów oraz pamiątek związanych z najnowszą historią Polski. Na wystawie „Pamięć nie na sprzedaż” prezentowane są przedmioty przekazane do Archiwum IPN przez darczyńców, starannie opisane, poddane konserwacji i wyeksponowane przez specjalistów.

Premiera na IPNtv 26 czerwca 2026 r. o godz. 18:00

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/244462,Post-Scriptum-odc-5-Pamiec-nie-na-sprzedaz.html>